quo ad accipientes · ſcḋm quo ad dantes vt omnia gratis fiant nulla corruptione muneris interueniente ¶ Item ad hebreos · v° · ¶ Nemo aſſumit ſibi honorē ſ; qui vocat a deo tanq̄ȝ aaron ¶ Et Aug⁹ · xix · de ci · dei · locus ſuperior ſine quo populus non regit̄ ſi ita teneat atq̄ʒ admīſtret vt decet et indecenter tamē appetit̄ · qȝ obrem ociū ſanctum querit caritas veritatis negocium iuſtum ſuſcipit neceſſitas caritatis qȝ ſarcinam ſi nemo imponit percipiende atq̄ʒ intuende vacādum eſt veritati · ¶ Si autē īponitur ſuſcipienda eſt ꝓpter caritatis neceſſitatem ī qua ponderāda ⁊ ſubtili auctoritate docet quēlibet hominē vt quātum eſt in ſe eligat quilibet ocium ſanctum .i. deo ⁊ ſibi ſoli vacare ī ſuauitate ſpūs ⁊ reuocatione īterioris homīs nec appetendum eſt vt ab illa p aliqd̄ negociū ſeu p̄laturam aliquā abſtrahat · ¶ Item docet ꝙ ſi habent poteſtatem imponēdi hanc ſarcinam p̄lature hanc imponat ꝓpter neceſſitatem caritatis · patienter ⁊ dolenter ſuſcipiat onus impoſitum · ideo electus in prelatum cū de ꝯſenſu requirit̄ debet reſpondere nolo volens ⁊ volo nolēs vt p; in glo · viij · q · j · ¶ In ſcripturis hoc eſt quantū ē in me nolo ſ; quātum eſt in īponēte volo ⁊ econuerſo vt mixta ſit autoritas iubentis ⁊ voluntas ſuſcipientis · ¶ Ex quo colligere debemus ꝙ omnis virtuoſus prelatus quātum eſt in eo ſalua obediēcia ſuperiorꝝ ⁊ vtilitate cōmiſſorꝝ ſemꝑ debet habere aīm ad hoc vt ſarcinam hanc deponat ⁊ ad āplexum dilecti ſponſi in cubiculo ſecreci⁹ aſpiret dicēs illud · ¶ Oſculet̄ me oſculo oris ſui qd̄ eſt querere ocium ſanctū ſed tamen ꝓpter neceſſitatem ſuire non deſiſtat · alioqui libido dn̄andi ipſum videt̄ tenere in p̄latura quod eſt damnabile · alienū enim videtur eſſe a fundamento humilitatis ꝙ aliquis ſe talem eſtimet ꝙ nemo ſibi ſimilis eſt qui melius gregi dn̄ico ꝓuidere poſſet qȝ ipā neceſſitas · igitur ⁊ patientia debent ꝯſtringere virtuoſum p̄latum vt in cathedra ſedeat pontificatus non voluptas aut honor aut libido ·

¶ De canonico ingreſſu ·

ET igit̄ canonicus ſit ingreſſus ad aliquā p̄laturam aut etiā eccleſiaſticum qdcūq̄ʒ beneficium ꝯſideranda eſt puritas ſiue īcorruptio in intentione quo ad patronos p̄ſitātes electores eligētes ſi ē electiua dignitas ⁊ ꝓuidētes ſiue īſtituētes vt ⁊ q̄ ad īſtituendū vt ſit etatis legitime ꝯpetētis ſciē ⁊ vite honeſte ¶ Et hec intētio que ſoli deo nota eſt quo ad eccleſiam · ⁊ eius iudicium non eſt obnoxia penis eccleſie que de manifeſtis iudicat licet non ſit ſine culpa etiā forte mortali ſed hec culpa tollit̄ p penitenciam in confeſſione etiam ſine renūciatione beneficij ad hoc facit capl̄m vltimū de ſymonia · ¶ Eſt ⁊ alia pu-

ritas que̅ oculis humanis interlucet ⁊ hec excludit om̄ne̅ corruptio̅e3
muneꝝ ſc3 p̄cium a lingua a manu ⁊ ab obſequio·non ſic accipiendo ꝙ
omnes p̄ces omnia munera oi̅a obſequia viciarent canonicu̅ ingreſſu3
Per hoc enim excludemus infinitam multitudinem ut non fieret ſalua
omnis caro· Sunt eni̅ multa taliu̅ mu̅eꝝ genera que ſignu̅ preferunt
gratitudinis captationem beniuolencie amicabilitatis ſigna ad quoru3
oblatione̅ no̅ principaliter fert̄ i̅tentio nec ſunt principalia motiua pre
ſentandi eligendi aut ꝯferendi dignitates ⁊ beneficia eccleſiaſtica ſed
accidentaliter adueniu̅t no̅ ꝓpter hoc ſed voluntarie· Quis enim tam
inops mentis eſſet vt ꝓpter vnam collationem ſerotina̅· prandium aut
q̄d cu̅q3 ſeruiciu̅ aut ſimplicem prece̅ ſentenciare p̄ſumeret ꝙ quis pri̅
cipaliter motus eſſet ad ꝯferendu̅ aliq̄d eccleſiaſticu̅ beneficium que p̄
miſſa oi̅a etiam ex ſocialiate ſine ſpe alic⁹ beneficij aliquis alteri eſſ3
exhibiturus· non recte ſape ſed deſipe mihi videt̄ qui ſic ſapit du̅mo̅
tn̄ hec ſine pacto ⁊ ꝯue̅tio̅e exhibent̄ ⁊ ſtante ydoneitate ꝑſone ad qua̅
habet̄ reſpectus ⁊ ꝓpter q̄d principaliter conferat̄· quia plura reſtant
ꝯſideranda in talib⁹·ſc3 qualitas ꝑſone qua̅titas muneris locus temp⁹
⁊ ꝑſona dantis ⁊ accipientis· Sup̄ q̄ cercius volens informari vidat
capitulum· Et ſi quocie̅s des·i̅mo nec p̄ces ꝓ ydoneo ſeu digno oblate
du̅mo̅ ꝯferens aut p̄ſentans reſpectu̅ principaliter no̅ habeat ad preces
nec ſunt p̄ces armate·ſ·potencia ſ3 ad ydoneitate3 eius ꝓ quo fit petitio
aut ꝑ ſe aut ꝑ alium· non ſunt oi̅no illicite ꝑ ſe tamen face̅ p̄ces pro be
neficio curato aut pro p̄latura videt̄ p̄ſumptuoſu̅ etia̅ ꝑ aliu̅ hoc ip̄m
face̅ ſciet̄ ſil̄r ſicut p3 ꝑ glo·ca·tua̅·d̄ eta·⁊ q̄li·ord̄·vn̄ ta̅ i̅ coll̄·ordinu̅
ſacroꝝ aut maioꝝ aut minoꝝ dare ſallarium ꝓ formatis ꝓ expenſis pro
l̄ris cera laborib⁹ ſc̄d̄m exigencia̅ laboris ⁊c· Sc̄d̄m diſpoſitio̅em iuris
e̅ ꝯceſſum tn̄ moderate ſc3 ij·aut·3·gr̄·ꝑ ꝓcurationib⁹ etia3 ordinatoꝝ
viſitatoꝝ ⁊c·licitum eſt poſtulare moderatas expenſas etiam a confir
matorib⁹ inſtallatorib⁹ ſc̄d̄m exigenciam viaꝝ ⁊ ꝑſonaꝝ ut3 ꝑ ca· Cu̅
ſit romana de con·⁊ ꝓcura· Non tn̄ approbandu̅ eſt in collationib⁹ or
dinu̅ ꝙ ad p̄ſbiteru̅ ordina̅dus plus exponit ꝓ formata aut expenſis q̄3
dyaconus·⁊ dyaconus plus q̄3 ſubdyaconus cum om̄es recipiant ſpiri
tualia q̄ꝝ vnu̅ eſt no̅ maioris precij q̄3 aliud ⁊ pares ſunt expenſ̄ ⁊ eq̄
liter ad eas tene̅tur niſi eſſet reſpectus ad maiorem inopiam vnius q̄3
alterius ſic ꝙ recta ratio dictaret̄ cu̅ vno miſericordius agere q̄3 cum
alio ⁊ hoc ſimili modo deberet fieri cu̅ p̄ſbitero paupe ⁊ dyacono locu
plete vt ſc̄d̄us plus contribueret q̄3 p̄m⁹ ſc3 ſacerdos· Qua enim ra
tio̅e p̄ſb̄r ap̄li⁹ deberet dare pro expenſis q̄3 dyacon⁹ cu̅ par ſit labor
no̅ video niſi ratione altioris ordinis aut beneficij ⁊ hoc indignum videt̄
q̄a hic dignitas no̅ attendit̄ ſed ꝓcuratio ⁊ labor cu̅ ordi̅ator dignitate̅

vendere non debet ſ; laborem ⁊ expenſas poſtulare̅ poteſt cum hec iura
ꝯcedant vnde etiam in pactum deduci poteſt qđ a iure e̅ ꝯceſſum i̅ pre
miſſis ꝯcordant decreta duoꝝ generalium ꝯcilioꝝ ſcꝫ Conſtancienſis
⁊ Baſilienſ que omne̅ receptione̅ ⁊ donatione̅ damnāt tā in beneficijs
qꝫ i̅ ordinibꝫ exceptis ſolis ſallarijs notarioꝝ ſcriptoꝝ ⁊ regiſtratoꝝ ⁊
expe̅ſaꝝ moderataꝝ· ideo etiaꝫ ānuatas minuta ſeruicia primos fruct⁹
⁊ talia m̄lta quocūꝙ alio modo titulo ſeu colore vel nomi̅e appellātur
pro lr̄is bullis ⁊ ſigillis prohibent exigi aut donari aliqua decernencia
Aliter facie̅tes nullum ius ſeu titulum acquirere in beneficijs aut ordi
nibus ſic ſuſceptis ⁊ inſuꝑ penis ſymoniacoꝝ ſubiacere· at de etiam ꝙ
duobꝫ ꝯte̅dentibꝫ pro aliquo beneficio aut dignitate du̅mō vni eoꝝ ius
quiſitum eſt in ea ⁊ alter nō vult ceſſare ab infeſtatione eius· prim⁹ li
cite pt̄ obſtacula ꝑ pecuniā redimere ſcd̄m arbitriuꝫ ꝓboꝝ viroꝝ qđ tn̄
non eſt licitū anteqꝫ ſibi ius eſt acquiſitum quia eſſet ſymoniacū· Naꝫ
ſic ꝑ pecuniam paret ſibi viam ad rem ſpūalem obtine̅dam ꝯ ſymonia
c· dilectus filius concordat tho· Et ſimiliter poſſet quis non irrationa
biliter dicere· Si alicui eſſet ꝓuiſio facta de beneficio aut eccleſia modo
licito ⁊ ſine pacto ſic ꝙ haberet ius canonicū i̅ ea ⁊ ꝓuiſor vel notari⁹
nollent ſibi ſuꝑ hoc lr̄as debitas ꝓ ꝯpetenti ſallario decernere· ſed immo
deratam exigerent ſūmā florenoꝝ penſando beneficij valorem ꝓut heu
ſepe ꝯtingit ⁊ raro aliter quid huic ꝓuiſo eſſet faciendum poſſet reſpō
deri probiliter ꝙ talis proteſtationem facere deberet ꝙ non ratione be
neficij qđ iam in manu ſua exiſtit tribueret flor̄· ſed ſolum rōe lr̄aꝝ ⁊
iniuſte ſue vexationis redimende ⁊ impedime̅ta iniuſta remoue̅do· Li
citum enim eſt ſcd̄m omnia iura illi cui ius acquiſitū eſt iure vexatio̅eꝫ
ſuam redimere· videat aūt exigens quo iure tantā ſūmā exigere pt̄·
Nam licet lr̄e nō ſint tanti valoris ꝓpter ꝑuū laborem ꝑgamenū ⁊ ce
raꝫ tame̅ quia ꝓuiſus eis carere nō pt̄· licite poteſt emere lr̄as que ſūt
ꝑui precij pro magno p̄cio quia pati iniuriam non eſt peccatum ſ; facere
Nam licite poſſum vti alterius malicia in bonum meū· ſicut dando vſu
ram non ego ſed accipiens peccat· nec prouiſor ſeu notari⁹ ⁊c· vendere
poſſunt vtilitate̅ lr̄aꝝ q̄a nō ꝑtinet hoc ad eos nec i̅ eoꝝ poteſtate ē hec
vtilitas· vnde qđ meum non eſt vendere non poſſum ſ; laborem meuꝫ li
cite vendere poſſum· ſic ſimiliter forte dicendum eſt de lr̄is indulge̅cia
libus dimiſſorialibus inueſtituris Et forte etiaꝫ de annatis ⁊ vſupal
lei du̅mō non precedat pactum aut ꝯuentio nec ratione conſuetudinis
aut ſtatuti ſeu iuramenti preſtiti iſta dentur ſed poſtea quā ſibi ius eſt
in re acquiſitum· pono ꝙ aliquis canonice electus ſi in epiſcopum aut
prelatum ⁊ ꝯfirmator eius ſiue ſit papa ſiue alter ep̄us munus conſe
crationis ⁊ confirmationis ei noluerit impendere niſi annatas exoluat

aut caucionem debitam de ſoluendis preſtet ⁊ papa ꝓ ſe ſit ꝯfirmator
quid ergo electus faciet· ſtet populus ⁊ eccl'ia ſine paſtore longo tēpe
quis non videat quāta ꝑicula eccleſie īmineāt viduate papa non vult
ꝯfirmare ſine annatis· Electus non poteſt admīſtrare in eccleſia ſcd'm
iura ante ꝯfirmationem ſub pena āmiſſionis iuris acquiſiti ꝑ electionē
nec poteſt haberi recurſus ad ſuꝑiorē cum null9 ſit papa ſuꝑior· ideoq
ſi quis viam p̄fatam amplecti videret cum ꝓteſtatiōe ⁊ alijs predictis
forte poſſet habere colorē excuſationis hoc tamē nō approbādo dico ſꝫ
diſputando cum ſit ſpēs mala· Et ꝑ omnes epiſcopatus annate ſoluāt
⁊ integri fructus ſeu medij fructus vel byēnales· poſſēt tamē ſub for
ma meliori papa ⁊ ep̄i in collationibus beneficioꝝ ⁊ dignitatum ſibi ꝓ
uiſionē facē ꝑ impoſitōeꝫ ꝯtributionū quo ad ſubiectas eccleſias ⁊ eoꝝ
p̄latos cui nulla iura ꝯtradicunt tociens quociēs eſſet oportunū· tole-
rabilius enim ferret multitudo q̇d quedam ſingulares ꝑſone ferre non
valerent q̇d ⁊ decreta ꝯcilioꝝ loco annataꝝ pape ꝯſuluerunt· aut igit̄
certe vacantibus quibuſdam eccleſijs de collatione ſp̄ualiū exiſtentib9
fructus earundem ſibi ad tempus reſeruare ſine tamē diminutione di
uine ſeruitutis aut inſtitutis ad beneficia de nouo poſt finem p̄mi anni
⁊ ſecundi anni ⁊ āni tercij moderatā taxam imponere ſcꝫ terciam vt ī
tribus annis ſe ꝯtinue ſequētib9 ſūmā vnius integri anni ꝯtribuerēt ⁊
hoc fieri expediret de ꝯſenſu oīm quoꝝ intereſſet· Et hoc decretum in
ſynodo prouīciali ꝯcluderet̄ ſic ꝙ tempe inſtitutionis a nullo aliquid
exigeret̄ niſi ſallariū ⁊ expenſas hoc oīno videret̄ expedire vt omnino
pur9 eſſet īgreſſus ad dignitates ⁊ beneficia eccleſiaſtica ⁊ ꝙ poſtea
ꝯtribueret̄ ⁊ non cederet niſi ꝓ ſubuentione ⁊ ſuſtentatione prelatoꝝ
aut pro fabrica eccleſie ornamentis aut ꝓ aīa defuncti p̄deceſſoris nō
parciendo inter ꝑſonas aut ꝓ ꝑſonis· De ſtatutis vero capituloꝝ aut
eccleſiaꝝ que artare videntur beneficiādos etiā ſub iuramento ad eoꝝ
ꝯſeruationem preſertim in cōpreſtationib9 ⁊ ꝯtributionib9 etiā magne
ſūme pecunie ⁊ niſi ſe iuramento ꝯſtrinxerint ad ſoluendum minime ad
canonicatus ⁊ p̄bendas admitunt̄ ꝓut heu pene in omnib9 cathedrali
bus ⁊ collegiatis eccleſijs eſt ſtatutū· etiam ſi ꝑ electionem aut ꝑ grāꝫ
aſſumi ꝯtingat fateor pocius doceri velle quam docere ꝓpter multorum
doctoꝝ poſitiones varie de hoc opiniāciū· Et ꝓpter diuinas ꝯſuetudīes
⁊ ſtatuta pene oīm eccl'iaꝝ que nullū admittunt niſi ſolutiōe facta aut
cautione p̄ſtita de ſoluendis· Et hos omnes tam dantes qꝫ exigentes
p̄cipitare in foueam damnationis videt̄ eſſe minime p̄ſumptionis p̄ſerti
alte dignitatis ⁊ ſciende viros qui nullas ſibi ſup hoc faciūt ꝯſciēcias
Item ꝯſidero decreta duoꝝ ꝯcilioꝝ ſcꝫ ꝯſtanciēn̄ ⁊ Baſilieñ que oēs
tales ꝯſuetudines ⁊ ſtatuta damnare videnẗ ⁊ contra facientes penis

ſubiciunt ſymoniacoꝝ ⁊ decernūt eos iuribꝫ eſſe priuatos nec titulum aliquem acquiſiuiſſe. Extendūt etiā penas iſtas ad ordinū collationem ſiue confert ſiue accipit ⁊ ad eccliaꝝ altariū capellaꝝ ꝯſecrationē ⁊ tocius epalis officij adminiſtrationem que oīa gratis expendi debent exceptis expenſ ⁊ ſallarijs notarioꝝ ſupportabilibꝫ tamē ⁊ moderatis. Q̄ vero ſint opiniones doctorum de hac materia repies in ſūma ¶ Ioannis vbi diſtinguit̄ caucio aut ꝓmiſſio ab inſtituendo petenda aut petitur ante aut poſt electionem aut honeſta aut inhoneſta aut in iure exp̄ſſa aut non. Si honeſta in iure exp̄ſſa aut nō ⁊ poſt electionem fauere videntur omnes doctores tali ꝓmiſſioni ſin vero multipliciter variatur. De pecunijs vero ſoluēdis ante electionem nō caret nota ſuſpicionis ſiue implicite ſiue explicite caucio preſtet̄ ſup̱ quo ex pciorib̄ iudicium relinquo terrē eni debet q̄zlibet tā exigentē q̄ꝫ p̄ſtantez ſentencia beati petri ad ſymonē dicta Actuū. viij° ¶ Donum dei eſtimaſti pecunia poſſideri. Cor enim tuū non ē rectum coram deo tuo. Et dicit Aug⁹. ¶ Ignis ſacrificij qui p̱ ſeptuaginta annos vixerat extinctus ē anthiocho vendente ſacerdocium iaſoni de quo habetur ij. Machab. iiij. Munus etiam ab obſequio. ı. ſeruicia honeſta ⁊ licita maxime ſpūalia ⁊ ſine pacto dūmodo pſona ſit ydonea non inducūt ſymoniacā prauitatem dūmodo nō habeatur reſpectus ad talia obſequia principaliter ſed ad dignitatem pſone ⁊ hec ſint ſine p̄iudicio alioꝝ. De ſtatutis tamē iſtis ⁊ ꝯp̄ſtatiōibꝫ pecuniaꝝ tempe collationis beneficioꝝ ⁊ ordinū ac ſacramentoꝝ alioꝝ ſcripſi clarius ⁊ extenſius in quodam tractatu quē cenſui appellanduꝫ ſpeculum aureum de inſtitutione ad beneficia eccleſiaſtica ⁊ īcipit rcu improuide placuit quibuſdam.

¶ De laudabili vero progreſſu pontificał dignitatis ⁊ alioꝝ p̄latoꝝ. ⁊c.

Notandum ꝙ non ſufficit ad ſalutem prelatorum canonicum habere ingreſſum niſi ⁊ habeat laudabilem vite honeſte progreſſum ad quē hortatur beatus paulus Actuū. xx. Attendite inq̄t vobis ⁊ vniuerſo gregi ī quo vos ſpūſſanct⁹ poſuit epōs regere eccleſiam dei quā acquiſiuit ſanguine ſuo. Et de hac honeſta conuerſatione tota verſatur intencio tercij libri decretaliū que eſt de vita ⁊ honeſtate clericoꝝ. In quo primo occurrit ſpeculandum de nimio exceſſu quē cernim⁹ in famulis in equitaturis in ueſtium in uaſoꝝ ⁊ ferculorum apparatu ⁊ ceteris expenſis preter ī neceſſarijs ⁊ quotidianis ſumptibus. Et quidem de hijs inuariabilem ⁊ vniformē regulam conſtituere ē impoſſibile cum qḋ vni multum eſt alteri ē paꝝ. Sciant ſe damē reꝝ eccleſiaſticaꝝ non dn̄os ſꝫ diſpenſatores. ſꝫ reuera querit̄ inter diſpenſatores an fidelis quis īueniatur ne caro ⁊ ſanguis ⁊ nō pater